Jaargang 115. Woensdag, 30 Januarij 1856. No. 13.

GRONINGER COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 11den Februarij des jaars 1856, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste District, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, worden aanbesteed:

Het herstellen en onderhouden van het huis van Arrest met Cipierswoning en verder aanhooren te Winschoten, ***van af de goedkeuring der aanbesteding tot ultimo December*** 1857.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, over de beide onderhoudsjaren in ééne som.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zullen, boven en behalve aan het lokaal van het Ministerie van Justitie en aan dat van het Gouvernement der Provincie *Groningen*, ter lezing liggen: te Groningen *in den Doelen*, bij de kasteleins *Uithof*, *Eekhoff*, wed. *de Jonge*, wed. *Bontekoe*, *ten Have* en *Spinhoff*, alle aan de Groote Markt; bij de wed. *N. de Mulder*, in de Heerestraat; bij *J. A. Heikens*, in de Oosterstraat; voorts in het Blaauwe Paard; bij *Vissers*, in de Zon, en bij de wed. *Rasker*, op den hoek van het Ameland, en *Bruins* in de Slingerij, buiten de Apoort; te Grijpskerk in het Gemeentehuis; te Winsum bij de erven *Wiersema;* te Appingedam bij den kastelein *Evers;* te Delfzijl bij de kasteleins *Hazenhoek*, *S. J de Vries* en *van Goor;* te Winschoten bij mejufvrouw *Wissemann* en den kastelein *N Hemmes;* te Ten Boer bij den kastelein *A. Linthorst*, te Kaakheem; te Nieuwe Schans bij den kastelein *A. J. Verniers van der Loeff;* te Oude Pekela bij den kastelein *J. de Boer;* te Zuidhorn in het Gemeentehuis; te Noordhorn bij den kastelein *A. H. Wieringa.*

Zullende de aanwijzing in loco plaats hebben den derden dag vóór de aanbesteding, des voormiddags te 10 uur, en voorts nadere informatiën te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur C. BRUNINGS en den Ingenieur A. L. DE BRUYN KOPS, beide te *Groningen.*

GRONINGEN, 26 Januarij 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij enkele inschrijving aan te besteden, voor het jaar 1856:

I. Het VERNIEUWEN en ONDERHOUD van POMPEN en RIOLEN.

II. Het WIEDEN en SCHOONHOUDEN der MARKTPLAATSEN, PLEINEN, STRATEN, ENZ.

III. Het ONDERHOUD van het STERREBOSCH, WANDELPADEN, AFWATERINGSGOTEN, ENZ.

De op zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 30sten Januarij 1856, aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan de laagste Inschrijvers, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 31sten Januarij 1856, des voormiddags te 10 uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 17 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, in bijzijn van Mr. J. L. TRIP, Rentmeester van de *Stads Veenen* en *Ter Apel*, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het gedeeltelijk afbreken en vergrooten van het VERLAATSHUIS te *Martenshoek*, met bijlevering van alle daarbij benoodigde MATERIALEN.

De Voorwaarden van Aanbesteding benevens de Teekening zullen van heden af ter lezing en inzage liggen ten KANTORE van opgemelden RENTMEESTER te *Groningen*, terwijl ook nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Heer R. REIJNDERS, S.z., Opzigter van de Stads Veenen te *Stadskanaal.*

De op zegel geschreven inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de Algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 30sten Januarij 1856 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver zal plaats hebben op DONDERDAG den 31sten Januarij 1856, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 17 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Remontepaarden.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbende Ingezetenen, de navolgende PUBLICATIE van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie.

»De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de Provincie *Groningen* brengt bij deze, ten gevolge eener bij hem ingekomene missive van Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken van den 18den dezer, no. 19, 2de afdeeling, in verband met de aankondiging daarvan dezer dagen in de *Staats-Courant* gedaan, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat op VRIJDAG den 15den Februarij aanstaande, des middags te *twaalf* uur, zal worden overgegaan tot de publieke Aanbesteding der **leverancie van 265 REMONTEPAARDEN**, en wel, door de Hoofd-Administratie:

1) Van het 1ste Regiment Dragonders te *Haarlem* van 50 paarden;
2) Van het 2de Regiment Dragonders te *Tilburg* van 45 paarden;
3) Van het 3de Regiment Dragonders te *Zutphen* van 50 paarden;
4) Van het 4de Regiment Dragonders te *'s Gravenhage* van 25 paarden;
5) Van het 5de Regiment Dragonders te *Deventer* van 55 paarden;
6) Van het Regiment Veldartillerie te *Utrecht* van 15 paarden;
7) Van het Regiment Rijdende Artillerie te *Leiden* van 25 paarden.

»Zullende de aanbesteding *niet* bij loten of partijen geschieden, maar voor het getal paarden *in eens*, zoo als hierboven is opgegeven; zijnde voorts bepaald, dat de helft der te leveren paarden vóór of op den 1sten Maart aanstaande den ouderdom van 48 maanden zullen moeten hebben bereikt; wordende het niettemin aan den Aannemer vergund, daaronder 5- en 6jarige paarden te begrijpen; terwijl voor de wederhelft paarden tusschen de 60 en 72 maanden zullen moeten worden geleverd.

»In de voorwaarden van aanbesteding is wederom de bepaling opgenomen, dat een derde deel der te leveren paarden van inlandschen oorsprong zal moeten zijn.

»De voorwaarden van deze aanbesteding liggen voor de gegadigden ter lezing in de bureaux van de Kwartiermeesters der genoemde korpsen, en bij het Departement van Oorlog te *'s Gravenhage*, alsmede in het lokaal der Provinciale Griffie te *Groningen.*

»De Gemeentebesturen in deze provincie worden verzocht, om hieraan op de gebruikelijke wijze de noodige publiciteit te geven en de deelneming in deze leverancie zooveel doenlijk te bevorderen.

»En worden de Commissie van Landbouw, zoomede de inlandsche Paardenfokkers en Kooplieden in deze provincie op de voorschrevene gelegenheid aandachtig gemaakt, ten einde naar de leverancie te kunnen mededingen.

»Deze zal aan de Gemeentebesturen in dit Gewest toegezonden, en bovendien tot den vervaltijd in de *Provinciale Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 23 Januarij 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN."

GRONINGEN, 28 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

COLLECTE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat op **Donderdag den 31sten Januarij e.k.**, door de WIJKMEESTERS, langs de Huizen der Ingezetenen in hunne Wijk eene **INZAMELING** van **GELDEN** zal worden gedaan ten behoeve van hen, die door de onlangs op ***Banda***, ***Ternate*** en andere in den ***Molukschen Archipel*** gelegene eilanden plaats gehad hebbende **aardbevingen, brand** en andere **onheilen** ongelukkig zijn geworden.

Burgemeester en Wethouders vertrouwen, dat door de Ingezetenen naar vermogen zal worden bijgedragen, om ook in dezen nood te voorzien, waarvoor ook elders in deze Provincie betrekkelijk aanzienlijke Giften zijn afgezonderd.

Voorts worden de Ingezetenen verzocht om te willen zorgen, dat de collecterende Wijkmeesters geene belemmering of vertraging bij het collecteren ondervinden, maar daarbij spoedig worden geholpen.

GRONINGEN, 21 Januarij 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Ingevolge art. 7 der Wet tot regeling van het Kiesregt en de benoeming der Afgevaardigden der Eerste en Tweede Kamer der Staten Generaal, noodigt de VOORZITTER van den GEMEENTERAAD te *Groningen* de INWONERS der Gemeente uit, om, zoo zij **elders** in de **DIRECTE BELASTINGEN** zijn aangeslagen, daarvan vóór den **vijftienden Februarij aanstaande** ter SECRETARIJ dezer Gemeente te doen blijken.

GRONINGEN, 28 Januarij 1856.

De Voorzitter: J. SLOT.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Op den eersten vredebode, die ons voor bijna 14 dagen in de ooren klonk, is eene vrij lange pauze gevolgd, zoodat wij aangaande de groote vraag van den dag nog niet veel wijzer zijn dan na het vernemen van het eerste telegrafisch berigt van de aanneming der Oostenrijksche voorstellen door Rusland. Dat wachten nu heeft reeds aan velen hun geduld doen verliezen en van daar dat de publieke opinie vooruitloopt op hetgeen zij van de diplomatie te verwachten heeft. 't Zal haar niet helpen. De telegraaf is goed om een feit te melden, maar officiële stukken (en deze toch moeten eerst te Weenen zijn aangekomen voordat de vredes-preliminairen kunnen worden geteekend) laten zich niet per telegraaf vervoeren. Nu is de koerier den 17den dezer met die stukken uit Petersburg op reis gegaan en als men weet, dat de verbazend lange weg van Petersburg naar Weenen, voor een groot deel door zand en modder loopt, dan behoeft het ons geenszins te verwonderen, dat de vredes-preliminairen niet eerder zijn geteekend.

Maar op het oogenblik dat wij dit schrijven is die onderteekening waarschijnlijk reeds geschied. De officiële stukken toch zijn den 23sten te Weenen aangekomen. Zij zijn onmiddellijk door de daar aanwezige diplomaten nagezien en in alle opzigten voldoende bevonden, en nadat de Fransche en Engelsche gevolmagtigden hiervan aan hunne regeringen per telegraaf kennis hadden gegeven, is hun de volmagt geworden om de protocols der wederzijdsche verklaringen te onderteekenen.

Men mag die gebeurtenis dus als een *fait accompli* beschouwen. Zij zal terstond worden opgevolgd door den wapenstilstand. Althans de Londensche *Daily News* deelt als stellig mede, dat ook de wapenstilstand nog vóór het bijeenkomen van het Parlement (op den 31sten dezer) zal zijn tot stand gekomen.

Zoo als men weet, wilden de Engelsche dagbladen eerst volstrekt van geen wapenstilstand weten, voordat de vrede werkelijk was geteekend. Zij schijnen zich intusschen aan dat denkbeeld te gewennen, en verlangen nu slechts dat de blokkade in de Oostzee daardoor niet worde opgeheven. Over 't algemeen begint er ook in die bladen meer zucht naar vrede door te stralen, en zij hebben daarbij het verstandige en beschaafde deel der natie op hunne zijde, 't welk van lieverlede overtuigd is geworden, dat ook voor Engeland de vrede eene dringende behoefte is. Wel tracht men nog dezulken te beduiden, dat Engeland zoo veel oneer bij den oorlog heeft ingeoogst, en nu juist in een' nieuwen veldtogt al zijne vroegere misslagen en nederlagen zou doen vergeten door schitterende overwinningen; maar ook dit stuit af op het geheugen van de voorstanders van den vrede. Een hunner heeft zich de moeite getroost, de toasten te laten drukken en verspreiden, door lord *Palmerston* en *Napier* bij het vertrek der eerste Oostzee-vloot-expeditie uitgesproken, waarin werd gezegd, dat Kroonstad in vier, en Petersburg in acht dagen door de Engelsche vloot zou ingenomen worden.

Ook verzekert men thans dat de Engelsche regering met meer bezadigde gevoelens is bezield, en dat lord *Palmerston* zelf in een' brief aan een zeer hooggeplaatst persoon heeft verklaard, dat, ofschoon de Engelsche regering met eenigen spijt de wending had gezien die de gebeurtenissen hadden genomen, ze echter geene hinderpalen voor de herstelling van van den vrede zou in den weg leggen. Engeland had stellig gehoopt, dat Rusland de voorstellen niet zou hebben aangenomen; nu het in de verwachting is teleurgesteld, zou de Britsche regering zich daarin troosten. Ook de woorden door den Britschen gezant te Parijs gesproken (in ons vorig nommer gemeld) getuigen van de vredelievende geneigdheid der Engelsche regering.

Met eenparige stemmen ook met die van Engeland is Parijs aangewezen als de plaats, waar het vredescongres zal gehouden worden. De opening er van zal binnen drie weken plaats hebben. Engeland zal er door lord *Clarendon* en *Cowley* worden vertegenwoordigd; graaf *Walewsky* en baron *de Bourqueney* zullen voor Frankrijk, graaf *Orloff* en den baron *von Brunow* voor Rusland, graaf *Buol* en prins *Lichtenstein* voor Oostenrijk en de heeren *d'Azeglio* en *Cavour* voor Sardinië daarin plaats nemen. De afgevaardigden voor Turkije worden nog niet genoemd.

Van Pruissens gevolmagtigden spreekt men natuurlijk ook nog niet, omdat het nog eene kwestie zal uitmaken, of deze mogendheid wel vertegenwoordigd zal worden op het congres. De meeste tegenkanting tot toelating dier mogendheid, zal, gelijk men wel denken kan, van den kant der Engelsche regering komen. De *Times* vooral trekt daartegen hevig te velde en zegt dat de schande even groot zou zijn, indien de pogingen slaagden om die mogendheid daar toe te laten, als de onbeschaamdheid van de aanwending dier pogingen.

Tusschen Frankrijk en Engeland blijft ten aanzien van alle voorname punten de meeste overeenstemming heerschen, hetgeen de zekerheid geeft, dat het vredescongres onder de gunstige voorteekenen van een gelukkigen uitslag wordt geopend.

Wij kennen thans uit het *Journal de St. Petersbourg* den tekst van de verklaring, waarvan wij reeds per telegraaf den hoofdinhoud hadden medegedeeld. In dit stuk wordt onder anderen eerst gezinspeeld op de gezindheid van het Russische kabinet, om tot den vrede te geraken, door te wijzen op de circulaire van 11/23 Dec., en de stellingen daarin door de Russische regering voorop gezet; de Oostenrijksche voorstellen achtte men nu te Petersburg als van hetzelfde beginsel uitgaande en slechts daarvan afwijkende door de voorgestelde rectificatie der grenzen tusschen Moldavië en Bessarabië, in ruil voor de door den vijand op Russisch gebied bezette punten.

Het is niet hier de plaats, zegt het *Journal* verder, om te onderzoeken of die voorstellen beter dan die der Russische regering de voorwaarden bevatteden, welke de rust van het Oosten en de veiligheid van Europa zouden verzekeren. Het is toereikend te constateren, dat eene overeenkomst was tot stand gekomen voor verschillende grondslagen van den vrede.

»Bij deze overeenstemming, aldus besluit het *Journal*, bij de wenschen door geheel Europa geuit, tegenover eene coalitie welke dreigde de grootste uitbreiding te erlangen en bij de opofferingen, welke het voortzetten van den oorlog aan Rusland oplegde, heeft de keizerlijke regering niet gewild door ondergeschikte discussiën eene verzoening te vertragen, waarvan de verwezenlijking hare innigste wenschen zal bekroonen.

»Zij heeft derhalve hare adhaesie verleend aan de voorstellen, door de Oostenrijksche regering als preliminairen voor de vredesonderhandelingen ingediend.

»Door zijne krachtige houding tegenover eene zoo geduchte coalitie, heeft Rusland getoond, welke offers het bereid is te brengen, om zijne eer en zijne waardigheid te verdedigen; door deze daad van gematigdheid heeft de keizerlijke regering tevens een nieuw bewijs gegeven van haren opregten wensch, om het bloedvergieten te doen ophouden, een einde te maken aan een' strijd, smartelijk voor de beschaving en de menschheid, en om aan Rusland en Europa de weldaden des vredes weder te geven.

»Zij heeft het regt te verwachten, dat de opiniën van alle beschaafde landen dit zullen erkennen."

Naar aanleiding van de in dit artikel voorkomende mededeeling, dat de Keizer van Rusland het werk der verzoening niet heeft willen vertragen, uit aanmerking van den algemeenen wensch van Europa, zegt de *Globe*, dat die uitdrukking eene opmerkelijke hulde bevat aan de bekende verklaring van Keizer *Napoleon*, in zijne aanspraak bij de opening der tentoonstelling, dat het wenschelijk was, dat geheel Europa zich ten aanzien van het geschil met Rusland opregtelijk verklaarde.

De *Morning Post* ontkent dat Rusland het Oostenrijksche ultimatum heeft aangenomen om te voldoen aan den wensch van Europa naar vrede, maar schrijft die aanneming toe aan de noodzakelijkheid. Rusland heeft het aangenomen, zegt dat blad onder anderen, omdat Oostenrijk eenvoudig daarop *ja* of *neen* ten antwoord vroeg. Het is overigens zaak om zich niet te laten misleiden door de Russische diplomatie.

De *Constitutionnel* deelt een' partikulieren brief mede uit Petersburg, waarin onder anderen het volgende voorkomt: »De gematigde partij alhier zegt niets en hare voornaamste leden houden een streng stilzwijgen in acht. Met de oorlogspartij is het echter anders gesteld; deze spuwt vuur en vlam en beschuldigt openlijk prins *Gortschakoff* van verraad, en vooral Oostenrijk, dat, zoo zij zegt, door Rusland in 1849 gered is. Volgens haar gevoelen, mag Rusland geen vrede aannemen, ten koste van een gedeelte zijns grondgebieds en waarbij de vernederendste aller voorwaarden opgelegd worden, zoo als het slechten der vestingwerken aan de kust eener zee, die een Russisch meer is; en dit zelfs voor dat Rusland de eer zijner wapenen hersteld heeft door een ander wapenfeit dan de inneming van Kars; een vrede waardoor de invloed vernietigd wordt, dien Rusland sedert het vierde eener eeuw in Duitschland bezit. De oud-Russische partij voorspelt eene bittere ontevredenheid van een groot deel der natie, indien de Keizer genoegen neemt in de voorwaarden, hem door graaf *Esterhazy* overhandigd, zonder daartoe door de wapenen genoodzaakt te worden. De hoofdstad verkeert dan ook sedert het bekend worden van de aanneming der Oostenrijksche voorstellen in een staat van spanning."

Aan dit berigt, waarschijnlijk veel te hoog gekleurd, moet het gerucht worden toegeschreven, dat te Petersburg een opstand zou zijn uitgebroken, aan welks hoofd de grootvorst *Constantijn* zou staan. Dit gerucht bragt dadelijk eene daling in de effecten te weeg, doch bleek weldra te zijn uit de lucht gegrepen.

(Een Russisch dagblad, de *Noordsche Bij*, van den 18den dezer, vaart geweldig tegen de Fransche pers en de zamenstelling van zoogenoemde Petersburger berigten uit. »Niets dan leugens en nog eens leugens, roept het uit. Noch aan de *Constitutionnel*, noch aan de *Presse* wordt een enkel woord direct uit Petersburg geschreven. De correspondentiën worden allen in de bureaux dier dagbladen zelven gefrabriceerd.")

Prins *Gortschakoff*, opperbevelhebber der Russische troepen in de Krim, is den 24sten dezer te Petersburg aangekomen. Zoo als onze lezers weten is hij in het opperbevel over de troepen in de Krim vervangen door generaal *Lüders*, terwijl hij zelf wordt gedoodverwt als opvolger van den stervenden *Paskewitsch* in Polen.

Een telegrafisch berigt meldt dat in Finland weder eene gedwongen leening van 600,000 zilveren roebels uitgeschreven is tot goedmaking der oorlogsuitgaven.

De kooplieden te Konigsberg, met de expeditie van goederen van daar naar Rusland bestemd, hebben bereids van hunne Russische huizen last ontvangen, de verdere expeditie te staken, daar bij het herstel van den vrede, de goederen veel beterkoop te water zullen kunnen worden verzonden.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 17den dezer, waren de conferentiën, tot organisatie van het bestuur over de Donau-vorstendommen, geschorst, dewijl de Engelsche gezant, lord *Redcliffe*, verklaarde, niet van de vereischte instructiën te zijn voorzien. De conferentiën over de emancipatie der Christelijke onderdanen van de Porte duren voort. Het doel is, dat de groote mogendheden een gezamenlijk beschermheerschap over hen zullen uitoefenen. — De groote hoeveelheid gevallen sneeuw heeft de Egyptische divisie, die naar Erzerum was afgezonden, genoodzaakt, naar Trebisonde terug te keeren. Het voornemen van *Omer* pacha is, over Trebisonde naar Erzerum op te rukken, waar 20,000 man zijn geconcentreerd. De generaal *Williams* is naar Moskau vertrokken. — De Porte wendt pogingen aan, om het geschil tusschen Engeland en Perzië te vereffenen. — Men spreekt er van, dat Fransche, Engelsche en Oostenrijksche troepen het noordelijk gedeelte van Turkije zullen bezet houden, ten einde de goede uitvoering van het met Rusland te sluiten verdrag te verzekeren.

ITALIE.

In de zitting der Sardinische kamer van volksafgevaardigden van den 21sten is van regeringswege medegedeeld dat het regt van Piëmont om aan de vredes-onderhandelingen deel te nemen, door Frankrijk en Engeland en zelfs door Oostenrijk erkend is, en dat Piëmont op de te houden conferentie door »eenen staatsman die het algemeen vertrouwen geniet en verdient" zal vertegenwoordigd worden.

De bedoelde staatsman is, volgens een berigt van den Parijschen *Constitutionnel*, de heer *Massimo d'Azeglio.*

— Uit Milaan wordt gemeld, dat de maatregelen van de Italiaansche prelaten nopens de boeken-censuur aanleiding hebben gegeven tot vertoogen van den minister van de eeredienster en van den aartsbisschop van Weenen, waarin bedenkingen tegen deze pastorale verordeningen worden geopperd en de wenschelijkheid wordt aangetoond, dat men zich over der-

gelijke aangelegenheden op eene algemeene synode en in ver band met het hoog bewind des lands, had kunnen beraden Naar men verneemt, is deze welgemeende raad niet gunsti opgenomen en hebben de genoemde vertoogen een antwoord uitgelokt, waaruit blijkt, dat de Italiaansche prelaten in dat opzigt geenszins eenstemmig met de Duitsche denken; dat zij vermeenen, dat al de hoofden der diocesen, om het even van welken rang, met elkander gelijk staan, in zoo verre als zij gehouden zijn om den Paus en alleen den Paus te gehoorzamen.

De ontevredenheid over de aanmatigende wijze, waarop de Italiaansche bisschoppen het concordaat uitleggen, heeft zich thans ook in de militaire kringen verbreid en neemt steeds toe.

DUITSCHLAND.

In de Pruissische tweede kamer is het voorstel gedaan tot een ontwerp van wet, strekkende om voortaan den handel op tijd in graan, olie en spiritus te beletten, zonder daarom den soliden handel in deze artikelen te belemmeren.

— Voor het geregtshof van Berlijn werd den 24sten dezer het bekende proces tegen dr. *Vehse* wegens laster den hertog *Wilhelm van Mecklenburg* aangedaan, behandeld. De aangeklaagde werd tot eene gevangenisstraf van 6 maanden veroordeeld, en is onmiddellijk zijn straftijd ingegaan.

— De heer *B. G. Teubner*, de bekende uitgever te Leipzig, die zich zoo verdienstelijk gemaakt heeft door uitstekende uitgaven der klassieken, is dezer dagen overleden.

— Aan de hoogeschool te Leipzig leeft een privaat-docent van de Duitsche en classieke litteratuur, de heer *Minckwitz*, uitgever van Plato's werken. Deze man heeft tot zijn ongeluk zulk een hoog idée van zich zelven, dat hij onder jong en oud wegens zijne brutale uitvallen tegen alle autoriteiten in de wetenschap evenzeer gehaat is. Hij beweerde onder anderen, dat de geheele philosophische faculteit te Leipzig niet in staat is eene enkele strophe van eene ode van Pindarus dragelijk, laat staan met dezelfde juistheid (als *Minckwitz*) na te volgen. Na herhaalde vruchtelooze pogingen gelukte het hem de bevoegdheid te erlangen om als privaat-docent op te treden. Dit optreden was aan de akademische jongelingschap reeds lang een gruwel; dezer dagen heeft zij hem een bewijs harer gevoelens gebragt. Toen hij l.l. Zaturdag weder den katheder beklom, waren tegen de 80 muzenzonen opgekomen, en pas begon de docent te spreken, of daverende *pereat's* werden gehoord. De docent poogde nog wel aan het woord te komen, doch te vergeefs; hij was eindelijk genoodzaakt voor deze demonstratie te buigen en zich te verwijderen.

— In het jaar 1854 bestonden te Weenen 5 slagterijen van paardenvleesch, welke in den loop van dat jaar ongeveer 472,000 ℔ vleesch tegen 5 a 6 kr. afzetteden en 44,000 fl. ontvingen. In het jaar 1855 zijn deze tot 8 paardenvleeschslagterijen vermeerderd. De slagters hebben met een leerlooijer eene overeenkomst gesloten tot het leveren van 2000 stuks paardenhuiden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Januarij.

De gemeenteraad der hoofdstad heeft besloten aan het keizerlijke kind eene wieg te schenken, waarvan het bewerken aan den heer *Grohé* is opgedragen. De kastenmakers-arbeid uit de fijnste houtsoorten zal 60,000 frs. kosten, de versieringen aan goud en zilver, enz., zijn op 140,000 frs. begroot, de kanten gordijnen, benevens de inwendige versiering en uitrusting der wieg is op 400,000 francs geschat. Dit getuigt niet zeer van den financiëlen nood, waarin de hoofdstad des rijks tegenwoordig verkeert.

— Onlangs hebben zeer onstuimige tooneelen plaats gehad in de gehoorzaal van den heer *Nisard*, een der leeraren van het Collège de France. Hij is door zijne kweekelingen uitgefloten, en de politie heeft eenige dezer jongelieden gevangen genomen. De minister van openbaar onderwijs heeft, op grond »dat de te groote toevloed van hoorders bij de lessen der faculteit van de letteren aanleiding kan geven dat de orde, welke daarbij behoort te heerschen, wordt verstoord door woelgeesten en kwalijkgezinden", — eenige verouderde bepalingen van tucht en politie bij de faculteiten weder van kracht verklaard. Voortaan zullen de bij eenige faculteit ingeschrevene studenten eene kaart van toelating ontvangen. De kaarten zullen steeds moeten worden vertoond, zoodra zij worden gevraagd. Wanneer den student eene kaart is ontnomen, zullen zijne kaarten van toelating voor andere faculteiten zijn vervallen. De betrekkingen van zoodanigen student zullen aanschrijving ontvangen om den jongeling onverwijld tot zich te nemen.

Deze verordening heeft onder de studenten groote opgewondenheid verwekt.

— De dagbladen dezer hoofdstad geven heden verslag van een belangrijk regtsgeding, dat reeds drie zittingen van het geregtshof van Orleans heeft bezig gehouden. Een geacht militair, tot de Protestantsche kerk overgegaan zijnde, heeft het voornemen kenbaar gemaakt om zijne minderjarige kinderen, die in de Roomsch-Katholijke kerk gedoopt waren, in het thans door hem beleden geloof te doen opvoeden. Om deze reden is hij door den familieraad van zijne voogdij ontzet; nu vraagt de vader van het geregtshof de vernietiging van het besluit van den familieraad. Ten behoeve van dezen laatsten is bepleit, dat de vader jegens zijne kinderen gebonden was door eene bijzondere overeenkomst, voortspruitende uit de bij den doop gegeven toestemming. De heer *Bethmont*, advokaat van den vader, heeft in krachtige taal het dubbele regt van vrijh id des gewetens en der vaderlijke magt verdedigd. De keizerlijke procureur heeft in zijne conclusiën zich aan de zijde des vaders geplaatst; hij gaf toe, dat er gevallen konden bestaan, waarin men den vader van zijne regten kon ontzetten, doch voegde er bij dat hier geen dezer gevallen zich opdeed, en de vrijheid van geweten en godsdienst ongeschonden moest blijven; hij was verontwaardigd bij de enkele gedachte dat men de Fransche magistratuur van krenking van dit regt kon verdenken. Hij eischte derhalve de vernietiging van het besluit van den familieraad. Het hof zal over acht dagen uitspraak doen.

— Men hoort nog gedurig van arrestatiën in de beide departementen Charente, Dordogne en eenige anderen. Voor een paar dagen werden eenige personen, die men verdenkt van tot de vereeniging *la Marianne* te behooren, per spoortrein van Poitiers naar Parijs vervoerd.

— Volgens het Fransche dagblad voor den boekhandel, zijn in de 44 jaren van 1811 tot 1855 in Frankrijk verschenen 271.994 boeken in Fransche of andere talen, vlugschriften, enz.; 47,425 platen, teekeningen, kaarten, enz.; en 17,449 muzijkwerken. In het jaar 1855 verschenen 8235 drukwerken, 2875 platen en 1105 muzijkwerken.

— Eene zaak van kieschen aard, welke eene behandeling met gesloten deuren noodzakelijk maakte, zou voor de assises der Yonne worden behandeld. Alle dames der stad waren naar de teregtzitting gekomen. Toen de president al die fraai gekleede vrouwen zag, zeide hij: De hier tegenwoordige personen kennen waarschijnlijk den aard van het proces niet dat hier zal worden behandeld; ik noodig derhalve alle eerbare vrouwen uit om zich te verwijderen." Geene enkele stond op. Eenige oogenblikken later sprak de president: Deurwaarder, nu alle eerbare vrouwen vertrokken zijn, moet gij de andere ook doen verwijderen.

— De Suez-commissie is van Genua te Marseille aangekomen, maar zij heeft in Egypte den heer *de Lesseps* achtergelaten, die zich belast heeft met het regelen der kwestiën van bestuur, welke met de uitvoering van het groote plan in betrekking staan. De commissie zelve zal zich zoo spoedig mogelijk bezig houden met het voltooijen en uitgeven van het technisch rapport.

BELGIE.

Zoo als men weet, heeft de Belgische regering een' prijs van 10,000 francs uitgeloofd voor hem, die eene plant ontdekte, welke in de nijverheid het *meel* zou kunnen vervangen. Ten gevolge daarvan, heeft de heer *H. Bonnewyn*, apotheker in het burgerlijk hospitaal te Thienen, op den 24sten December 1855, aan het ministerie eene missive gezonden, welke eene inlandsche plant aanwijst, in staat om in de *voeding* de plaats van het thans gebruikelijke meel in te nemen.

Het is de *bryonia alba* (de witte wijngaard, zoo als de Vlamingen zeggen) eene plant welke overvloedig in de heggen en op de onbebouwde plaatsen groeit, en wier wortel een groote knol is. De heer *Bonnewyn* is, in tegenwoordigheid van eenige scheikundigen, tot verschillende proefnemingen overgegaan, die allen bewezen hebben dat de nieuwe meelstof veel beter is dan die welke men tot nu toe gebruikt heeft. Men heeft ze gebruikt om papier, kartons, linnen, wit garen, enz. te lijmen, te glansen en te bereiden. De zelfstandigheid, ontdaan van haar bitter sap, is een uitmuntend voedsel. De heer *Bonnewyn*, na het meel met een gelijk deel tarwemeel gemengd te hebben, heeft er eene koek van laten bakken, welke al de wenschelijke kwaliteiten had. Hij heeft de verschillende tegenwerpingen voorzien, die men hem zou kunnen doen. De inkoopprijs kan niet hooger loopen dan 25 centimes het pond; de hoeveelheid bloem moet slechts gering zijn, in vergelijking van die welke thans wordt gebezigd; want met 30 grammen van dat meel kan men meer dan 1000 grammen zeer vasten stijfsel bekomen. De grootste tegenwerping is deze, dat men geene voldoende hoeveelheid van deze plant zal vinden, om aan de behoeften der nijverheid te kunnen voldoen. Men zal dus de plant moeten zaaijen, en moeten wachten tot dat ze eene voldoende ontwikkeling bekomen hebbe, en dat kan twee jaren duren. Na dat eerste tijdsverloop zal de *witte wijngaard* niet meer ontbreken; men zal haar teelen zonder eenige kosten, want de plant vraagt geen mest en groeit overal op de kale en verloren gronden.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 27 Januarij.

Bij kon. besluit van den 25sten dezer is de hoogleeraar *J. H. Scholten* benoemd tot rector magnificus der hoogeschool te Leiden voor het akademiejaar 1856—1857.

— Bij kon. besluit van den 25sten dezer is benoemd tot ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Edam c. a., de heer *E. Mooijaart*, thans ontvanger te Zaandijk.

— Z. Exc. de heer commissaris des Konings in de provincie Noord-Brabant, de staatsraad *Borret*, bevindt zich sedert eenige dagen in deze residentie. Men wil weten dat die komst en dat verblijf in verband zoude staan met eene waarschijnlijke aanstaande aftreding van dien hoogen staats-ambtenaar uit gemelde betrekking. Men voegt er bij, dat dit zelfs eerlang te gemoet gezien zou kunnen worden, daar, zoo men wil, er reeds onderhandelingen over zijnen opvolger zouden zijn aangeknoopt.

— In de zitting van de hoogen raad der Nederlanden (kamer van strafzaken) van gisteren heeft de heer adv.-gener. *Deketh* zijne conclusie genomen in de zaak van de heeren jhr. *M. Salvador* en *S. Fongers*, requiranten van cassatie tegen een arrest van het hof in Noord-Holland, waarbij zij, ter zake van laster, zijn veroordeeld tot verschillende straffen. De advokaat-generaal heeft al de voorgestelde middelen van cassatie onaannemelijk en ongegrond geoordeeld en mitsdien geconcludeerd tot verwerping der ingestelde voorziening, met veroordeeling der requiranten in de kosten, in cassatie gevallen. De uitspraak is bepaald op den 26sten Febr. a.s.

— De hulpmunt te Utrecht is thans voltooid. Op dit oogenblik werken aldaar 30 personen, doch zoodra de noodige werktuigen zullen gesteld zijn, zal dit getal op 150 gebragt worden.

— De Christ. Afgescheidene gemeente te Noordeloos is voornemens in het voorjaar met haren leeraar *ten Bos*, naar Amerika te vertrekken.

LEEUWARDEN, 28 Januarij.

Niettegenstaande van tijd tot tijd reeds vele winkeliers de schadelijke gevolgen hunner ligtgeloovigheid hebben ondervonden, schijnt men er nog altijd te vinden die aan onbekende personen — zoo die hun slechts een' soliden naam van den een of ander, gefingeerden, meester of meesteres noemen, — goederen ter bezigtiging medegeven. Dit geschiedde ruim drie weken geleden nog door een' koopman in galanterie-waren, die, zoodra hij bemerkt had opgeligt te zijn, daarvan dadelijk de politie kennis gaf, wie het mogt gelukken de daderes op te sporen en een groot gedeelte der goederen weder in handen te krijgen. — Het meisje is, bij vonnis van de arr.-regtbank van j.l. Woensdag, te dier zake veroordeeld tot drie maanden gevangenis, in eenzame opsluiting te ondergaan.

— Gepasseerde week heeft de politie te Sneek een jong mensch gevat en aan de justitie overgeleverd, die onder verdichte namen, (of liever met opgave van bekende namen, sedert eenige dagen bij onderscheidene bakkers bestellingen had gedaan van taarten en andere lekkernijen en ze in ontvang genomen, onder belofte dat de (uitgedachte) besteller ze des anderen daags zoude betalen; waaraan natuurlijk niet werd voldaan. De lekkerbek zal alsnu genoodzaakt wezen zijn smaak-orgaan eenigen tijd aan gevangeniskost te gewennen.

ASSEN, 26 Januarij.

Gisteren en heden werd voor het provinciaal hof van Drenthe behandeld de zaak van *Schild*, bedelaarskolonist te Veenhuizen, beschuldigd in de maand Oct. j.l. moedwillig eene poging tot brandstichting te hebben gedaan. Negen getuigen bevestigden de door den beschuldigde voor den regter-commissaris afgelegde bekentenis, dat hij levenszat en om uit de kolonie te geraken, door brandende lappen eene der zieken-zalen had willen in brand steken, hetwelk gelukkig niet gelukte, doordien men den brand spoedig ontdekte.

Het O. M. bij monde van den procureur-generaal requireerde de straf des doods. Mr. *B. Costing* trad als verdediger voor den beschuldigde op, welke zulk eene groote onverschilligheid toonde, dat hij, toen de president hem vroeg of hij nog iets had aan te merken, zeide: indien ik gevonnisd wordt, laat mij dan ophangen. De uitspraak is bepaald op den 1sten Februarij.

GRONINGEN, 29 Januarij.

Bij kon. besluit van den 23sten dezer is aan E. HOPPE, wed. van P. DE GRAAFF, in leven commies der 1ste klasse bij 's rijks belastingen te Groningen, verleend een pensioen van *f* 290.

— Door den senaat der vereeniging *Vindicat atque Polit* is, in plaats van den overleden pedel, bij die vereeniging benoemd W. KORENHOFF, zoon van den vorigen pedel.

— Gisteren middag had het 1½jarig zoontje van T. VALK, schippersknecht, buiten de Apoort, het ongeluk in de gracht te storten. Ofschoon het kind er spoedig was uitgehaald en geneeskundige hulp was ingeroepen, is men er niet in mogen slagen hetzelve in 't leven te behouden.

— De gewezen koopman J. H. MOED alhier, — aan wien bij kon. besluit van den 5den dezer kwijtschelding is verleend van de nog onvervulde straf van 5jarige opsluiting in een tuchthuis, waartoe hij ter zake van bedriegelijke bankbreuk bij arrest van het prov. geregtshof alhier d.d. 16den Junij 1851 was veroordeeld, — is terstond na zijn ontslag uit de gevangenis te Leeuwarden op transport gesteld, om uit het rijk te worden verwijderd, zijnde te Ditzum in Hannover geboren.

— Overmorgen zal eene proefvaart worden gedaan met de stomboot van hier naar Delfzijl, waaraan zal worden deelgenomen door den heer commissaris des Konings, de heeren gedeputeerde staten, burgemeesters en wethouders der gemeente Groningen en Delfzijl, den heer hoofd-ingenieur van den waterstaat, en eenige verder daartoe uitgenoodigde autoriteiten.

— Wij vernemen dat er op nieuw eene *ijzeren* jaagschuit is besteld, bij de heeren MEURSING & PRINS te *Hoogezand*, om in de vaart van Nieuw-Buinen op Groningen te worden gebragt, en wel voor rekening van de gemeente Borger. Zoo wel om de verbetering der correspondentie, als den op nieuw te bespeuren geest van vooruitgang, is deze vermelding ons een wezenlijk genoegen, hopende wij, dat onze provincie, in *zoo vele* zaken niet ten achteren, op deze wijze, ook wat de *schuitvaart* betreft, met andere op den duur zal gelijk staan!

— Door de directie van het genootschap *Hulpbetoon* te *Delfzijl*, hetwelk zich ten doel stelt: leniging der drukkendste armoede en het tegengaan van misbruik van sterken drank bij de arbeidende klasse, opgerigt binnen die vesting, werd Vrijdag avond een declamatorium gehouden, ten voordeele der algemeene armen. Groot was de deelneming in dit zoo edel doel, en de bekende liefdadigheid der ingezetenen van Delfzijls veste, bij menige gelegenheid gebleken, bleef ook ditmaal niet achter, daar de belangrijke som van *f* 172,50 voor 345 entree-kaartjes hiermede werd bijeengebragt. Talrijk was de opkomst in de daartoe door de zorg der directie fraai gedecoreerde zaal van K. HAZENHOEK, en een achttal voorgedragen dichtstukken, van de meestberoemde dichters, aangenaam afgewisseld door heerlijke piano-muzijk en zang, getuigden van goeden smaak en gevoel voor het goede en schoone. Hoogst voldaan keerde ieder, na eenen genotvollen avond, huiswaarts, overtuigd van een weldadig offer te hebben gebragt aan de lijdende menschheid.

— Men schrijft ons uit de *Marne*, dat de ingelanden van het Houwerzijlvest met hooge belangstelling hebben vernomen, dat het door de staten dezer provincie vastgestelde reglement op het waterschap Hunsingo door Z. M. den Koning is goedgekeurd. Van eene in de nabijheid van Zoutkamp te leggen sluis of zijl, geëvenredigd aan de behoefte, zien zij groote voordeelen te gemoet voor eene verbeterde afwatering hunner landerijen en die van het geheele waterschap.

— Naar men verneemt, is bij de veiling en verkoop der behuizing, gebouwen en landerijen van de buitenplaats Ꝫ burgt Ewssum, nabij Middelstum, daarvan kooper geworden de heer H. W. WIERDA, landbouwer en fabrikant te Winsum, voor omstreeks *f* 40,000.

— Het leggen van den kunstweg van Zuidlaren naar Gieten is gisteren te Zuidlaren aanbesteed aan J. ARNDZ, van Millingen, voor eene som van *f* 34,382.00; volgens de gestelde voorwaarden, moet deze voor het onderlinge verkeer der provinciën Groningen en Drenthe hoogst belangrijke weg in 1857 zijn afgewerkt.

— Aan een partikulier schrijven uit *'s Gravenhage* ontleenen wij het volgende: De Tweede Kamer der Staten Generaal zal hare zittingen hervatten op Dingsdag den 5den Februarij a.s., des namiddags te 2 uur. Alsdan zal de trekking der afdeelingen plaats hebben. Men verwacht dat in de afdeelingen weldra zullen behandeld worden de wets-ontwerpen o.a. omtrent het lager onderwijs, de regterlijke organisatie, de verandering in kies-districten, het West-Indisch reglement, dat omtrent de visscherijen en den in- en uitvoer van visch, de enquête aangaande het Zwolsche diep, enz. In openlijke behandeling verwacht men vóór Paschen: de voorstellen tot enquêtes omtrent de muntplaatjes en aangaande het misbruik van sterken drank, de wets-ontwerpen omtrent de tucht op koopvaardijschepen, de banken van leening, de gezondheids-raden enz. De Kamer zal dus vele en daaronder zeer belangrijke zaken te behandelen hebben.

De president van den militieraad in deze provincie heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat de eerste zitting van dien raad, bestemd tot het onderzoeken der vrijstellingen van dienstpligtige lotelingen van vroegere jaren en het goed- of afkeuren van vrijwilligers, op Maandag den 4den Februarij aanstaande geopend, en verder gehouden zal worden als volgt, voor alle reclames, zoo gewone als ligchaamsgebreken:

Maandag den 4den Febr. Aduard, Ezinge, Oldehove, Hoogkerk, Grijpskerk, Zuidhorn, Grootegast, Leek, Marum en Oldekerk.

Dingsdag den 5den Febr., Baflo, Winsum, Eenrum, Kloosterburen, Leens, Ulrum, Adorp, Bedum, Kantens, Middelstum, Usquert, Warffum, Uithuizen en Uithuizermeeden.

Woensdag den 6den Febr., Haren, Noorddijk, Groningen.

Donderdag den 7den Febr., Groningen.

Vrijdag den 8sten Febr. Ten Boer, Loppersum, Stedum, 't Zandt, Bierum, Appingedam, Delfzijl, Nieuwwolda en Termunten.

Zaturdag den 9den Febr., Hoogezand, Sappemeer, Slochteren, Noordbroek, Zuidbroek, Scheemda, Midwolde en Finsterwolde.

Maandag den 11den Febr., Winschoten, Beerta, Nieuwe Schans, Meeden, Muntendam, Veendam en Wildervank.

Dingsdag den 12den Febr., Nieuwe Pekela, Oude Pekela, Bellingewolde, Onstwedde, Vlagtwedde en Wedde.

KUNSTNIEUWS.

Het kunstminnend publiek kan binnen kort een' genotvollen avond verwachten. Immers zal, naar wij vernemen, de heer M. HAGEMAN, vermoedelijk op den 14den Februarij e.k., een groot instrumentaal en vocaal concert geven, onder bereidvaardige medewerking der heeren liefhebbers der toonkunst en van de liedertafel *Gruno*.

Hebben wij tot heden gedurende dezen winter het tooneelgenot moeten missen, door het wegblijven van het Hoogduitsch opera-gezelschap, hetwelk zich voorgesteld had, alhier eenige voorstellingen te geven, — thans vernemen wij, dat een gezelschap Nederduitsche tooneelisten, onder directie van den algemeen bekenden en gevierden comicus STOETE, het voornemen heeft, hier ter stede een paar voorstellingen te geven, zullende de eerste bestaan in:

JEAN CALAS, *of de onschuldig veroordeelde*, drama; gevolgd door: *mijne Vrouw en mijne paraplui*, blijspel.

Dikwijls wordt een ondernemer van publieke vermakelijkheden afgeschrikt om met zijn gezelschap hier in het verwijderde Groningen te komen, doordien hij vooraf niet eenige zekerheid door inteekeningmaar abonnementsprijs kan verkrijgen.

Het zoude te betreuren zijn, dat, wanneer dusdanige lijst weder vooraf moest circuleren, de uitkomst aan de verwachting niet beantwoordde, waardoor velen met ons verstoken zouden worden van een gezelschap te zien spelen, 't welk iets goeds is en niet voor dat van een der Variétés behoeft onder te doen. Mede-ingezetenen! Laat ons bij deze gelegenheid dan nu ook aan vreemden toonen, dat wij waar kunstgenot op prijs weten te stellen, door, wanneer ons eene lijst ter inteekening op een paar voorstellingen van den heer STOETE wordt aangeboden ter bestrijding van de groote opofferingen, die hij zich moet getroosten, daaraan ruimschoots deel te nemen.

Dit wenschen wij, dit vertrouwen wij van u.

Eenige Tooneelliefhebbers.

Aangaande het Hoogduitsche opera-gezelschap vernemen wij, dat het nog steeds in Emden zijne voorstellingen geeft, doch nog altijd het plan heeft ook ons land te komen bezoeken. Uit Leeuwarden schrijft men thans, dat de directie van genoemd gezelschap, bestaande uit de heeren PETERSEN en KAHN, geschreven heeft, op Zaturdag den 16den Februarij de eerste voorstelling aldaar te zullen geven. Waarschijnlijk zal het gezelschap omstreeks dienzelfden tijd (wanneer er namelijk niet weder op nieuw een uitstel plaats heeft) in Groningen optreden.

AANBESTEDING en VERHURING.

GRONINGEN, 29 Januarij. Gisteren morgen werd alhier door den schuttersraad der d.d. schutterij bij enkele inschrijving aanbesteed: Het maken en leveren van onderscheidene kleedingstukken voor de dienstdoende schutterij te Groningen, voor de jaren 1856, 1857 en 1858, in een perceel. Hierop waren 2 biljetten ingekomen, als: *f* 8,90 de rok, *f* 5,85 de broek en *f* 0,60 de halsdas; laagste inschrijver, *R. Helmich*, te Groningen, voor *f* 8,74 de rok, *f* 5,70 de broek en *f* 0,55 de halsdas.

PEKELA, 26 Januarij. Heden morgen werden alhier de volgende verlaten verhuurd, als: Het Benedenverlaat, laagste inschr. *T. Koops*, voor *f* 420; het Middenverlaat, laagste inschr. *D. W. Drewes*, voor *f* 440; het Bovenverlaat, laagste inschr. *G. J. Kramer*, voor *f* 365 en het verlaat de Bult, *Y. M. Bultena*, voor *f* 540.

KERKNIEUWS.

Ds. *Poortman* te Zwolle heeft voor het beroep naar Rotterdam bedankt.

— In het ressort der klasse van Groningen, hebben voor het fonds tot verhooging der schraalste predikantstraktementen bijgedragen: te Groningen, de hoogleeraren in de godgeleerdheid *f* 9,50; de predikanten der Nederduitsche Herv. gemeente *f* 9; de kerkelijke administratie *f* 25; te zamen *f* 43,50. — In den Ring Hoogezand, de kerkelijke administratie te Noordlaren en die te Kropswolde, ieder *f* 3; te zamen *f* 6. — In den Ring Zuidhorn, die Ring *f* 15; ds. *W. J. Koppius*, te Ham c. a. *f* 5; de emeritus-predikant *D. M. Haack f* 1; de kerkelijke administratie te Grijpskerk *f* 10; te Zuidhorn *f* 3; te Niehove, Oldehove, Ezinge, Noordhorn en Visvliet, ieder *f* 1; te zamen *f* 39. — In den Ring Grootegast, die Ring 5 pCt. van vacatuurpenningen *f* 30; de predikanten *E. van Bolhuis*, *S. H. Coidewey*, *K. Hofkamp* en *H. Blankstein*, ieder *f* 2; te zamen *f* 8, en de predikanten *B. Broesc*, *E. T. Westerhoff*, *H. W. Hemmes*, *D. Terpstra*, *Th. Römelingh*, *P. Wieringa*, *F. Cremer* en *D. F. Thieme*, ieder *f* 1, te zamen *f* 8; de emeritus-predikant *J. Meijer f* 3; voorts de kerkelijke administratiën te Grootegast, Sebaldeburen, Hooge en Lage Meeden, Nuis, Niebert, Zevenhuizen, ieder *f* 1, te zamen *f* 6; en die te Doezum, Noordwijk en Lettelbert, ieder *f* 2, te zamen *f* 6; te zamen *f* 61; — zoodat het totaal der klassikale bijdragen beloopt *f* 149.50.

— Op den 1sten Januarij j.l. was het getal kandidaten voor de Heilige dienst der Hervormde Kerk 111, van welke 8 door de Waalsche commissie toegelaten zijn. Op den 1sten Julij 1855 was het getal kandidaten 93, zoodat het aantal in het laatste halfjaar met 18 vermeerderd is. In het laatste halfjaar zijn er 15 kandidaten tot predikant bevestigd, van welke 1 bij de Waalsche gemeente te Dordrecht en 1 voor de dienst in Oost-Indië. Daarenboven zijn er in dien tijd nog 12 kandidaten tot predikant beroepen, van welke de bevestiging moet volgen.

Een paar opmerkingen over 't ingediende wetsontwerp op 't lager onderwijs.

Onder dit opschrift werd ons ter plaatsing een artikel toegezonden, dat te uitgebreid is om in zijn geheel te kunnen worden opgenomen, weshalve wij de vrijheid nemen, het bij uittreksel mede te deelen.

De wet, zoo als zij thans op nieuw is aangeboden, heeft, volgens den schrijver, veel meer goeds dan de vorige. Met blijdschap merkte hij onder de leervakken der lagere scholen *de historie des vaderlands* op, die tot dus verre *kon*, nu *moet* onderwezen worden.

Bij art. 18 is het minimum van de bezoldiging der hoofdonderwijzers op *f* 300 gesteld, behalve vrije woning en zoo mogelijk een tuin, schoolmeubelen, schoolbehoeften, licht en vuur, enz. Dit inkomen komt den schr. te gering voor. In 't geheele wetsontwerp toch straalt duidelijk de ernstige zorg der regering en haar vurige wensch voor den bloei van het onderwijs door. Zal dit echter bloeien en dus vooruitgaan,

an dient in de eerste plaats de onderwijzer niet stil te staan. Maar het is onmogelijk met *f* 300 met den tijd vooruit te kunnen gaan. Wil men vooruitgang, voortgezette eigen studie van den onderwijzer vorderen, dan dient men hem onbekrompen te bezoldigen; schr. zag daarom als minimum gaarne *f* 400 à *f* 500. — De minister wenscht het schoolgeld door de gemeente te laten innen, dit is prijzenswaardig.

De benoeming der onderwijzers zal geschieden door den gemeenteraad; schr. hoopt *in overleg met den schoolopziener*, die het onderwijzend personeel van zijn district het best kent.

Bij de vereischten des onderwijzers worden, even als in de omschrijving der leerstof, het *zingen* en *teekenen* gemist. Dit is een gebrek. Het teekenen is voor den handwerksman onontbeerlijk, voor ieder nuttig; het oefent hand en oog, werkt gunstig op het æsthetisch gevoel en den smaak en heeft derhalve *moreel* voordeel. En het zingen *moet* worden onderwezen, zullen eenmaal de walgelijke liedjes en het gemeene straatgezang voor goed verdwijnen.

De regering heeft bezwaar tegen kweekscholen, vooral tegen de kosten daaraan verbonden en houdt meer van het opleiden der kweekelingen en hulponderwijzers door de hoofdonderwijzers. Maar deze zijn niet allen geschikt, en hebben niet allen den lust om goede onderwijzers te vormen. Daarom zoude de schr. in elke provincie eene kweekschool wenschen, waar alle hulponderwijzers van 20—22 jaren een' tweejarigen wetenschappelijken cursus doorliepen en zoo gevormd werden tot goed ontwikkelde, theoretisch gevormde menschen. Aan deze kweekscholen moesten tevens lagere scholen verbonden zijn, om met de wetenschap, de theorie, ook de praktijk te beoefenen. 't Is waar, er zijn aanzienlijke onkosten aan verbonden, maar zuinigheid in de zaak van 't onderwijs is zeer verkeerd.

Het bevreemdde den schr. in het wets-ontwerp de *schoolpligtigheid* te missen. Al wat er tegen gezegd is, heeft hem niet overtuigd. Nog te algemeen wordt in de geringe volksklasse eene groote onverschilligheid voor het onderwijs aangetroffen, terwijl de kinderen in de meergegoede klassen de lagere school te vroeg verlaten om over te gaan tot eene zoogenoemde Fransche. Tegen de daardoor ontstaande gebreken in de hedendaagsche opvoeding moet de schoolpligtigheid waken; van 5—13 jaren *moeten* de kinderen de school *getrouw* bezoeken.

Verder moeten voor de knapen uit den handwerkersstand, zullen zij geene *machines* worden, *herhalingscholen* worden opgerigt, die behalve het verder voortzetten van historie en geographie ('t blijven beoefenen van lezen, schrijven en rekenen spreekt wel van zelve), vooral ook meerdere kennis der physica moeten verschaffen aan den aankomenden jongeling, die een denkbeeld moeten geven van wat eigenlijk de *maatschappij* is, en verder algemeene kennis bijbrengen van handel, nijverheid, enz.

Evenzoo moeten er voor de knapen uit de burgerklasse, die tot handel, fabrijkwezen, of in 't algemeen tot nijverheid opgeleid worden, *industriescholen* bestaan, waar vooral de physica in hare verschillende deelen beoefend moet worden, technologie of beroepsleer, handel en bedrijf, kennis der Nederlandsche grondsoorten, planten, enz. »Nederland staat in vele takken zijner industrie bij andere landen verre ten achteren, het kan niet met den vreemdeling concurréren; doch daarvoor hoeft men daar industriescholen, die hier ontbreken. Mogt in dit gemis door de wet op het middelbaar onderwijs worden voorzien, gelijk door dit ontwerp in 't gebrek aan herhalingscholen, die tot haar gebied behooren, maar waarvan geen woord gesproken wordt.

»De opvoeding worde in Nederland steeds meer en meer wat zij behoort te zijn: eenvoudig en degelijk, gelijk het oorspronkelijk Nederlandsch karakter."

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Bij het ter perse leggen dezer waren de telegrafische berigten nog niet aangekomen.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 24 Jan., *Brandt* Gerardina, Galatz; *Oostema* Hunsingo, Londen; — 25 *Lever* de Onderneming, Rotterd.; *van Wulven* Theresia, Rangoon.

TEXEL 25 Jan., *Hazewinkel* Cornelia, v. Cardiff n. Rott., als bijlegger, met schade; *Mets* Verwachting, Lynn.

HELVOET 25 Jan., *Kleijnenberg* Anna en *Parlevliet Jz.* Generaal v. d. Bosch, Batavia; *v. d. Kolff* Julia, Tjilatjap; *de Witt qq.* Curaçao, St. George d'Elmina; — 26 *Hoeksma* Gouv.-Gener. Duymaer v. Twist, Bat.; *den Breems* Kleinkinderen, Bergen.

BROUWERSHAVEN 25 Jan., *Surie* Almonde en *Swarts* Soerabaya, Bat.; *Ulrich* President Ram, Patjitan.

VLISSINGEN 24 Jan., *Ouwehand* Susanna Elisabeth, Patjitan.

KONSTANTINOPEL 8 Jan., *Heikema* Emelie, Venetiën.

GIBRALTAR 14 Jan., *Meijer* Piet Hein, v. Galatz n. Amst.; — 16 *Harms* Prinses Charlotte, v. Marseille n. Bat.

MARSEILLE 23 Jan., *Meijer* Wilhelmina, Rott.

LISSABON 18 Jan., *Bagges* de Maas en *v. d. Borden* Visscherij en Handel, Vlaardingen; *Schuur* Zwaantina, Hartlepool.

DEAL 25 Jan., *de Boer* Jonkvr. Geertrui, v. Alexandria n. Antw.

Bij WIGHT 23 Jan., *Vos* Betje Pronk, v. Londen n. Konst.

CUXHAVEN 26 Jan., *Kroon* Hermina, Newc.

DANTZIG 24 Jan., *Knol* Catharina, Aarhuus.

HOLTENAU 24 Jan., *Top* Onderneming, v. Stettin n. Delfzijl.

Vertrokken.

AMSTERDAM 26 Jan., *Boelhouwer* Theodora Mechtelda, Cardiff.

TRIEST 19 Jan., *Engelsman* Schuringa, Messina.

LIVORNO 16 Jan., *de Jonge* Petrus Jacobus, Rott.

ROUAAN 22 Jan., *ter Poorten* Johannes, St. Andero; *Collenteur* Vr. Maria, Newc.; — 23 *Meijer* Courier, Rott.

HARTLEPOOL 24 Jan., *Buis* Vriendschap, Bat.

COWES 23 Jan., *Giltjet Lzn.* Zeepaard, Antwerpen.

MEMEL 20 Jan., *Brouwer* Kooger Polder, Riga; *Brouwer* Agina Undina en *de Winter* Catharina, Halte.

Zeilklaar.

LONDEN 24 Jan., *Hazewinkel* Roelf Giezen Jr., Konst.

LIVERPOOL 23 Jan., *Wieting* Minerva, Bat.

Gepraaid den 11 Dec., bij kaap Colonne in den Archipel, *van Hemert* Corneliszoon, v. Galatz n. Amst., alles wel aan boord. — Den 14 Dec., op 2° 50′ N.Br., 20° 40′ W.L., *van Duyn* Philips v. Marnix, v. Amst. n. Bat., alles wel aan boord. — Den 15 Dec., *Marmelstein* Vier Gezusters, v. Bremen n. Bat.; *Kock* Goed Vertrouwen, v. Rott. n. Bengalen. — Den 20 Dec., op 7° 50′ N.Br., 23° 32′ W.L., *Hagers* Jan Daniël, op 7° 50′ N.Br., 41° 45′ W.L., *van Calcar* Helena Christina en *Logger* Jan van Hoorn, v. Rott. n. Akyab. — Den 20 Jan., op 48° 20′ N.Br., 10° 50′ W.L., *Mulder* Robertus Hendrikus, v. Hartlepool n. Batavia.

AMSTERDAM, 27 Jan. De schepen Stad Leyden, kapit. *C. C. Ruige*, van Batavia herwaarts gedestineerd, en Fenna, kapit. *J. Caspers*, van hier naar Syra vertrokken, zijn in het Groot Noord-Hollandsche Kanaal bij Purmerend in aanvaring geweest en hebben beiden daardoor zware schade bekomen.

CADIX, 17 Jan. Het schip de Marne, kapit. *J. M. Beukema*, van Cardiff naar Konstantinopel, is bij Sancta Petri over de rotsen geslagen en hoog op strand geraakt; maakt veel water en moet lossen om alhier in de haven gebragt te worden.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 27 Jan., *Haasnoot* Albatros, Bat.; *Swiers* Jonge Tymen, Londen; — 28 *Meijer* Piet Hein, Galatz; *Kwint* Jantina, Londen.

VLISSINGEN 25 Jan., *Giltjes* Zeepaard, Chinca.

PLYMOUTH 26 Jan., *Vorendijk* Maria, v. Newc. n. Newyork, lek en met verlies van zeilen.

DOUVRES 24 Jan., *Hazewinkel* Prudentia, v. Shields n. Marseille.

RAMSGATE 25 Jan., *Timmer* Catharina, v. Londen n. Konst.

KONSTANTINOPEL 14 Jan., *Faber* Johanna Wilhelmina, Newc.

ADELAIDE 13 Oct., *Lupeke* Jannetje, Cardiff; — 15 *Grevelink* Vriendentrouw, Liverpool; *Zeeman* Amerika, Hartlepool.

Vertrokken.

TEXEL 27 Jan., *Blok* Egmonds Welvaren, Londen.

ANTWERPEN 27 Jan., *de Vries* Prins Veldmaarsch., Dordt.

GRAVESEND 26 Jan., *Duit* Maria Anna, Smirna.

TAFELBAAI 29 Nov., *Rietmeijer* Prinses Marianne, Bat.

PILLAU 25 Jan., *Gort* Wobbina Venema, Memel.

Zeilklaar.

LONDEN 25 Jan., *Schuur* Aaltje Pronk, Kanarische eilanden; — 26 *v. d. Erve* Sooloo, Rott.

LIVERPOOL 26 Jan., *Smit* Margina, Seville.

NEWCASTLE 25 Jan., *Rotgans* Plancius, Konst.; *v. d. Laan* Tweelingen, Porto; *Das* Truda, Konst.

NEW-YORK 11 Jan., *Meijer* Eros, Schied.

LANDSCRONA 20 Jan., *Bakker* Mina en Willem, Holland, dezelve is ingevrozen.

228ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

1ste Lijst. No. 12747 en 19304 beide *f* 1000; no. 18907 *f* 200; no. 3427, 10906, 15850 en 19229 ieder *f* 100.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 28 *Januarij* 1856.

4 Nederl. ℔ 48 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Januarij.*

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 40 ℔ *f* 3,25
Oude 70 ℔ *f*	Winter 52 ℔ *f* 5,50	- - 42 - - 3,45
N.Oml.1855 68 - 11,75	- 54 - - 6,00	- - 44 - - 3,65
- - 70 - 12,50	- 56 - - 6,40	BOONEN.
- - 72 - 13,25	Zomer 54 - - 5,20	Paardeb. *f* 6,50 *f* 7,35
- Old. 66 - 10,50	- 56 - - 5,60	Gr. Erwt. *f*
- - 68 - 11,30	Knobbe 60 - - 6,50	Grauwe dito *f*
- - 70 - 12,10	- 62 - - 6,90	ZADEN, ENZ.
	HAVER.	Old. Koolz. *f* 15 a *f* 16
ROGGE.	Dikke 36 ℔ *f* 2,85	Oml. dito *f* 16 a *f* 17
Inl. 64 ℔ *f* 9,10	- 38 - - 3,15	N. Aveelz. *f*
- 66 - 9,60	- 40 - - 3,35	Zomerzaad *f*
- 68 - 10,10	- 42 - - 3,55	G. Mosterdz. *f*
- 70 - 10,60	- 44 - - 3,75	Lijnzaad *f*
BOEKWEIT.	- 46 - - 3,95	Dederzaad *f*
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 7,65	- 48 - - 4,15	Gr. Gort *f* 11,25,50
- - 66 - - 8,05	- 50 - - 4,35	Parel dito de100℔ *f* 14,75 à *f* 17
- - 68 - - 8,45	W. Voer 36 - - 2,95	Raapolie per vat *f* 52
Zw. - 64 - - 7,45	- - 38 - - 3,20	
- - 66 - - 7,85	- - 40 - - 3,40	
Veen 64 - - 7,35	Zw. - 36 - - 2,85	
- 66 - - 7,75	- - 38 - - 3,05	

Tarwe slap, en niet dan lager te plaatsen. — Rogge en Boekweit 10 c. lager afgegeven. — Gerst wel zoo aangenaam. — Haver mede wel zoo goed te plaatsen. — Boonen slap, en vooral in de afwijkende soorten, lager moeijelijk te plaatsen. — Koolzaad tot de verlaagde prijzen nog genoegzaam zonder koopers. — Gort stil. — Raapolie als genoteerd, te vergeefs aangeboden.

AMSTERDAM, 28 *Jan.* Tarwe, Rogge en Gerst zonder handel. — Haver *f* 8 lager; 92 ℔ dikke *f* 155. — Boekweit voortdurend slap, 116 ℔ Inl. Veen *f* 240.

Koolzaad bij voorgaanden marktdag op levering ½ p. vl. lager; Cromhorn 86 p. vl.; op 9 vat in April 102 p. vl.; Sept. en Oct. 79 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk lager afgegeven, op levering vast; op 6/w. *f* 52,50; vlieg. *f* 51; Mei *f* 50 a *f* 50,75 a *f* 50,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 43,50 a *f* 43,75 a *f* 43,50. — Lijnolie iets aangenamer; op 6/w. *f* 39; vlieg. *f* 37,75; Maart, April en Mei *f* 37,50 a *f* 38. — Hennepolie op 6/w. *f* 47,25; vlieg. *f* 46. — Raapkoeken *f* 110 a *f* 115. — Lijnkoeken *f* 14 a *f* 16½.

ROTTERDAM, 28 *Jan.* Tarwe en Rogge *f* 30, Gerst *f* 24, Erwten *f* 40, bruine Boonen *f* 30, Koolzaad 10 p. vl. lager.

Van den 28sten. Tarwe en Haver onveranderd bij weinig affaire, overige graansoorten flaauw.

SCHIEDAM, 26 *Jan.* Moutwijn p. N. vat *f* 20,25; jenever *f* 25,75; Amst. Proef *f* 27.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Jan.* De prijs der Boter was heden: 1ste soort *f* 20; 2de soort *f* 19.

LEEUWARDEN, 25 *Jan.* De prijs der boter was heden *f* 49.

AMSTERDAM, 26 *Jan.* De prijs der Boter was heden als volgt: Vriesche *f* 50 a *f* 52; Kamper *f* 49 a *f* 51; Deventer *f* 42 a *f* 46; Zwolsche *f* 45 a *f* 48.

LONDEN, 25 *Jan.* De aanvoer van Boter van buitenslands bestond in: van Harlingen 3232 v., Havre 223, Ostende 1872, Antwerpen 428, Rotterdam 4686, Glückstadt 147, Nantes 27. Er is goede vraag naar de fijne soorten vreemde; beste Vriesche 114 a 116 sh., surplus 104 a 106 sh., 2de soort 94 a 96 sh., beste Holl. 90 a 94 sh., Kamper en Zwolsche 104 a 110 sh., beste Bosscher 94 a 100 sh., inferieure 80 a 84 sh., Groninger 94 a 96 sh., Emden en Leer 96 a 98 sh., Holsteinsche en Kiel 108 a 116 sh., Fransche 90 a 92 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 29 *Jan.* Rundvee zoo schraal aangevoerd, dat er geene prijzen van te noteren zijn. Schapen tamelijk ter markt, van *f* 11 tot *f* 14; van levende varkens was een groote aanvoer, doch door het ongunstige weder was de handel niet extra vlug, de prijs voor de gusten was van *f* 8 tot *f* 33; dragtige van *f* 33 tot *f* 38 per stuk; van geslagte dito was de aanvoer niet groot, van *f* 50 a *f* 56 tot *f* 60 de 100 Ned. ℔, naar kwaliteit.

LEEUWARDEN, 25 *Jan.* De Veemarkt was heden matig voorzien, bestaande de aanvoer uit ca. 250 beesten; de handel was, ten gevolge der lagere prijzen te Londen, flaauw. Vette kalveren aangevoerd 25 en de markt niet williger; vette varkens daarentegen blijven hooge prijzen bedingen; daarvan waren er ongeveer 60 ter markt; schapen waren er slechts enkele aangevoerd, dus bleef de handel beperkt.

LONDEN, 25 *Jan.* De veehandel in alle soorten was heden weder zeer slap tot de prijzen van l.l. Maandag. Er bestond geen bepaalde reden voor deze flaauwe stemming. Ter markt waren 850 runderen, 2167 schapen, 136 kalveren en 102 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 23 *Januarij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63 9/16, 63 11/16, 63 5/8; Dito Dito 3 pCt. 75¼, 75 11/16, 75 5/8; Dito Dito 4 pCt. 93¾, 94, 93⅞; Amortis.-Syndicaat 3½ pCt. 90½; Handelmaatsch. 4½ pCt. 130; Aand. Rijn-Spoorw. 4½ pCt. 100; Oblig. 4½ pCt. 100; Maatsch. v. Weldadigh. 4 pCt. 77¼. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 51¼, 51⅞, 51½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 23⅛, 23¼, 23 3/16; Dito 3 pCt. 42¼, 42½; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 37, 37¼, 37¼; Coupons-Bewijzen 4 5/16, 5; Amort. Schuld 6½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44, 44¼, 44 3/16. — RUSLAND, Oblig. bij *Hope* en *Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102¼, 102½, 102¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¼, 101¾, 101¼; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 88½, 89¼, 88½; Dito 4½ pCt. 94; Dito bij *Hope* 4 pCt. 82⅜; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 80, 81; Inschr. in Assign. 6 pCt. 63½; Cert. v. Dito 6 pCt. 64, 65; 5 pCts. N. Russen bij *Stieglitz* 88⅛, 90, 88½; Dito 1855 2/m na de uitgifte 89½, 91½, 90¼. — POLEN, Certific. 4 pCt. 77, 77¾, 77¼; Aand. m. Loting 500 fl. *f* 147½, *f* 149, *f* 148.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75¼, 76, 75⅝; Dito Nationale 5 pCt. 77, 78⅜, 77¾; Dito 2½ pCt. 37¾; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 39⅛, 39⅞; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 39⅛, 39⅝; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 83¼, 84, 83¾; Oostenr. Credit Anstalt *f* 115, *f* 120, *f* 118; Oostenr. Bank-Act. *f* 1080; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 *f* 295; Pruiss. Dito 1854 *f* 203, *f* 204; Amerik. Bank-Act. 1⅝; Dito Orig. 1¼; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 104, ⅜; Braz. 5 pCt. 98⅝; Mexik. 20½, 13/16, ⅞; Dito Onb. 20¼, ¾, 11/16; Peru 4½ pCt. 77, 78, 78; Gren. 19⅞, 20⅛; Dito Onb. 19⅞, 20⅛; Dito Uitg. 7¼; Ecuador 3 7/16, 9/16; Dito Onb. 3 7/16, 9/16; Dito Coup. 46, ½; Dito Nieuwe 15; Venez. 27½, 28; Dito Onb. 27½, 28; Dito Uitg. 12¼, ½; Grieken 5 pCt. 6 1/16, 3/16; Dito Onb. 6 1/16, 3/16; 4½ pCt. Eng. Rijnspoorw. 93½.

In Holl. fondsen was heden geene noemenswaardige verandering. — Van vreemde effecten waren het voornamelijk Oostenr., die op nieuw eene aanzienlijke rijzing hebben ondervonden. Al dadelijk bij het openen der beurs vertoonden zich, tot stijgende koersen, veelvuldige koopers; eenige verkoopen deden de prijzen wel eenigermate achteruitgaan; zij blijven echter ver boven de laatste slotkoersen. — Ook van Russ. waren voor de meeste soorten hoogere koersen te bedingen. In 5 pCts. N. Russ. bij *Stieglitz* was de handel zeer levendig. — Zoowel Spaansche en Portug. als de meeste overige soorten waren insgelijks gunstiger gestemd.

Koers van het Geld: Beleen. 3½, Prolong. 4, 4½, Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen 63⅝; Spaansche 1¼ pCt. 22 3/16; Binnenl. 3 pCt. 37¼; Metall. 5 pCt. 75⅝; Dito 2½ pCt. 39⅛.

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. U. VAN DER WERFF
met
N. G. SINNIGE.

N. PEKELA, 24 Januarij 1856.

*** Heden beviel van eene DOCHTER A. M. BUIRMA, geliefde Echtgenoot van

R. H. VELTMAN.

NOORDDIJK, 25 Januarij 1856.

*** WILDERVANK, 25 Januarij 1856. Mijne geliefde Echtgenoot B. VAN DER SLUIS beviel heden van eene welgeschapen DOCHTER.

J. L. EERKES.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER E. MEIHUIZEN, Echtgenoot van

P. K. BOON.

HOOGEZAND, 28 Januarij 1856.

*** GRONINGEN, 26 Januarij 1856. Tot diepe droefheid van mij en mijne Kinderen, werd mij, na eene echtverbintenis van ruim achtenveertig jaren, mijn Echtgenoot EVERT MEIJER, in den ouderdom van bijna drieënzeventig jaren, door den dood ontnomen.

G. TAKENS,
Wedw. E. MEIJER.

*** Heden overleed onze jongste Zoon JAN, in den ouderdom van ruim negentien jaren.

GRONINGEN, 26 Januarij 1856.

TH. BOLT, W.z.
H. E. BOLT,
geboren NIEWOLD.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, ons eenigste, geliefd Zoontje ROTGERT, in den ouderdom van ruim 42 weken.

N. BEERTA, 27 Januarij 1856.

F. JOLING.
A. BOUWMAN.

Eenige kennisgeving.

*** Gisteren ontsliep, in de hope des beteren levens, mijne innig geliefde Echtgenoote PIETERTJE DREWES, in den ouderdom van ruim vijfendertig jaren. Uit eene hoogst gelukkige echtvereeniging van ruim zeven jaren, liet zij mij drie Kinderen na, waarvan op heden het jongste, GERRIT, met de Moeder werd hereenigd.

Met weemoed staar ik op die dierbare panden, maar ook vol geloof, dat Vaderliefde het wel heeft gemaakt.

GRONINGEN, 28 Januarij 1856.

H. NIJHUIS.

*** Na langdurige sukkeling, werd mijn oudste Zoontje EGGE, oud 7 jaren, den 26sten dezer mij door den dood ontnomen.

GRONINGEN, 29 Januarij 1856.

K. E. VENHUIZEN.

ONDERLINGE

Brandwaarborg-Maatschappij

alleen voor de Provincie Groningen.

De ondergeteekenden, DIRECTEUREN der genoemde MAATSCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELHEBBERS, dat de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaande Deelhebbers, daartoe verzocht zijnde, is geschied.

En zal dezelve gedurende de eerstkomende **zes weken**, DAGELIJKS, des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE, aan de Vischmarkt.

Behalve bij de DIRECTIE, kan ook deelgenomen worden bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den *Regerings-Almanak* vermeld, zoowel op **Roerende** als **Onroerende Goederen.**

GRONINGEN, 24 Januarij 1856.

J. CARDINAAL. | J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS. | J. POSTER.

Naar aanleiding van Art. 23 van het Reglement der onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij alléén voor de Provincie *Groningen*, hebben de ondergeteekenden, zijnde daartoe door de DIRECTIE uitgenoodigd, de **REKENING** en **VERANTWOORDING**, benevens de daartoe behoorende STUKKEN en BESCHEIDEN over 1855 INGENOMEN, NAGEZIEN en behoorlijk ONDERZOCHT, terwijl zij uit een en ander met genoegen den vooruitgang der Maatschappij hebben ontwaard, daar het ingeschreven KAPITAAL weder aanmerkelijk was toegenomen, zoodat het RESERVE-FONDS, door den afstand van 25 Cent Administratie-kosten, weder aanzienlijk is VERMEERDERD.

Wij hebben dus, overtuigd van de goede Administratie, en het nemen van de meest doelmatige maatregelen, niet geaarzeld de DIRECTIE dezer MAATSCHAPPIJ daarover onze tevredenheid te betuigen, terwijl wij deze **Provinciale Inrigting** onze Stad- en Gewestgenooten gerustelijk durven **aanbevelen.**

GRONINGEN, 24 Januarij 1856.

JAN HESSELINK. | A. VAN CALCAR.
E. VAN EERDE. | A. R. SORMANI.
G. W. SIKKENS. | L. T. JORISSEN.

De Weduwe en beneficiaire Erfgenamen van wijlen den Heer **A. WOLTHERS**, te *Rolde*, verzoeken degenen, die iets te VORDEREN hebben of VERSCHULDIGD zijn, om daarvan Opgave of Betaling te doen vóór den **15den Februarij e.k.**, aan een' der ondergeteekenden.

W. WOLTHERS, te *Groningen*.
E. K. J. BERTLING, te *Assen*.

BEURTVEER VAN

Assen op Amsterdam, vice versa.

Op VRIJDAG den 1sten Februarij e.k., wordt het **BEURTVEER** tusschen ***ASSEN*** en ***AMSTERDAM*** GEOPEND, en wel van *Assen* 's morgens te 5 uur, van *Amsterdam* één uur voor Boomsluiten. — Heeren BOEKHANDELAREN en KOOPLIEDEN in *Groningen* wordt dit BEURTVEER bijzonder aanbevolen, voor **spoedige verzending** hunner PAKJES en GOEDEREN, terwijl gemeld Veer mede zeer geschikt is voor PASSAGIERS. — Die op genoemde dagen met den SNIKWAGEN van *Groningen* rijdt, en dan van *Assen* per Schuit, kan te *Meppel* op den BEURTMAN komen, welke onmiddellijk daarna vertrekt. De VRACHT voor PASSAGIERS en PAKJES is zeer billijk.

J. SMIDT, *Beurtschipper*.

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG den 31sten Januarij e.k., des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene aanzienlijke, nieuws doortimmerde HEEREN BEHUIZING met TUIN, get. letter K no. 231, staande en gelegen op eigen grond, Noordzijde aan de Vischmarkt, en uitkomende in den Achter-den-Muur, te *Groningen*, wordende door den Hoogleeraar W. J. A. JONCKBLOET en Mevrouw in eigendom bewoond.

II. Eene ruime, nette WINKELBEHUIZING, get. K no. 210, staande in de Stoeldraaijerstraat, op den hoek van den Achter-den-Muur, met OPEN PLAATS, TUINTJE en BLEEKVELD, doende jaarlijks tot grondpacht *f* 1.12½ en *f* 0,94, door den Heer G. A. WEINBERG in eigendom bewoond. Deze Verkoop ten verzoeke van den eerstingeschreven hypothecairen Crediteur.

III. Eene ruime WONING, get. S no. 42, staande Zuidzijde aan het Zuiderdiep, bij de Kleine Raamstraat, te *Groningen*.

IV. Eene WOONKAMER, get. S no. 40, staande achter het voorgaande perceel.

Te bezien perceel I des daags vóór den Verkoopdag, van 11—4, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten KANTORE van den Notaris verkrijgbaar, en de overige perceelen daags vóór en op den Verkoopdag, van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, Cz.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 8sten Januarij 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE, in de *Unie*, aan de Groote Markt alhier, publiek te koop worden aangeboden:

I. Eene ruime BEHUIZING, R 56, met OPEN PLAATS, staande en gelegen Zuidzijde in de Steentilstraat te *Groningen*, benevens Twee daarachter staande STALLINGEN, uitkomende in den Kostersgang; welke afzonderlijk zullen worden gepresenteerd.

II. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van vijf Bunders kostelijk GROENLAND, gelegen ten Noorden van den Stadsweg onder *Noorddijk*, jaarlijks op Midwinter tot huur doende *f* 80—00.

Deze perceelen toebehoorende aan de Erven H. WITKOP en Vrouw.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 B., 50 R. en 80 Ellen kostelijk GROENLAND (van ouds 12½ Grazen, 19 Roeden), gelegen aan het Selwerderdiep, onder *Noorddijk*, in drie Stukken, jaarlijks op Midw. tot huur doende *f* 105—00, en in gebruik bij de H.H. HOLTHUIS en MIEDENDORP.

IV. Eene BEHUIZING, IJ 66, zijnde eene ***KOEMELKERIJ***, met eenen TUIN, staande en gelegen Noordzijde in de Houtzagerssteeg, buiten de Oosterpoort, onder *Groningen*, jaarlijks op Midw. tot grondpacht *f* 8—00, door L. T. BOLHUIS in eigendom bewoond.

V. Eene BEHUIZING, L 16 en 17, met een BLEEKVELD en OPEN GROND, staande en gelegen ten Oosten in de Spinhuisstraat, bewoond door H. WOLF.

Nadere informatiën ten KANTORE van den Notaris.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG den 15den Februarij 1856, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EEKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime, zeer net doortimmerde BEHUIZING, met fraaijen TUIN er achter, get. P 112, staande en gelegen Oostzijde aan het Schuitendiep te *Groningen*, toebehoorende aan de Erven G. H. BOTJE.

II. Eene ruime, nieuws doortimmerde KOOPMANS BEHUIZING, met PAKHUIS, OPEN PLAATS en TUIN er achter, get. T 181, staande en gelegen Westzijde in de Sledemennerstraat te *Groningen*, door C. W. RUTGERS in eigendom bewoond.

III. Eene BEHUIZING met eene ruime STALLING, get. T 108, zijnde eene ***KOEMELKERIJ***, staande op eigen grond, Oostzijde in de Sledemennerstraat te *Groningen*, door P. MENSINGA in huur bewoond.

IV. Een hecht sterk PAKHUIS met 2 groote KORENZOLDERS er boven, genoemd ***Aduard***, get. F 30, staande Oostzijde in de Pelsterstraat te *Groningen*.

V. Eene BEHUIZING, bestaande uit 2 WONINGEN, get. J 85 en 86, staande op eigen grond, op de Laan te *Groningen*.

VI. Eene ruime BEHUIZING met grooten TUIN er achter, get. L 111 en 112, staande en gelegen Noordzijde in de Groote Leliënstraat te *Groningen*, nabij den Wal, zeer geschikt voor eene ***KOEMELKERIJ***, wordende door G. PETRI en anderen in huur bewoond.

VII. Eene WOONKAMER, get. L 110[10], mede aldaar, door de Weduwe VAN OORT bewoond.

VIII. Eene WOONKAMER, get. L 110[9], aldaar, door CARMIOOL bewoond.

IX. Eene WOONKAMER, get. L 110[8], aldaar, door de Weduwe PHILIPSE bewoond.

X. Eene WOONKAMER, get. L 110[7], aldaar, door P. TJERKS bewoond.

XI. Eene WOONKAMER, get. L 110[6], aldaar, door VOGELZANG bewoond.

XII. Eene WOONKAMER, get. L 110[5], aldaar, door KOST bewoond.

XIII. Eene WOONKAMER, get. L 20, staande Oostzijde in de Spinhuisstraat te *Groningen*, door J. PEKELDER bewoond.

Alles om te aanvaarden op den 1sten Mei 1856.

Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Geregtelijke VERKOOPING.

MAANDAG den 4den Februarij 1856, des morgens te 10 uur en vervolgens, zullen, ten overstaan van mij ondergeteekende, Deurwaarder, voor de Behuizing van G. A. WEINBERG, in de Stoeldraaijerstraat te *Groningen*, publiek, **tegen kontante betaling**, worden verkocht:

De, ten verzoeke van den Heer G. F. DAMMERS, Negotiant te *Amsterdam*, ten laste van genoemden G. A. WEINBERG in beslag genomene **ROERENDE GOEDEREN**, — bestaande in diverse **MANUFACTUREN**, **als**: PARAMATTA'S, ORLEANS, CALLICOTS, BONTEN, JACONETS, CHELASSEN, BEDDERUITEN, AMERSFOORT, DOEKEN, HANDSCHOENEN, ENZ.

Voorts **HUISMEUBELEN**, als: MAHONIEHOUTEN SPIEGELKASTJE, KOLOMTAFEL, IJPENHOUTEN SECRETAIRE, DITO LADETAFEL, STOELEN met Paardeharen en andere Zittingen, LEDEKANT met Behang, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER en TIN, een GLADMANGEL, KOOK- en andere KAGCHELS, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

P. HEKKEMA, *Deurw.*

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op VRIJDAG den 1sten Februarij 1856, ten Huize van den Kastelein DERK BULTHUIS, te *Middelstum*, des avonds te 6 uur, publiek, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene ruime **BEHUIZING** en **SCHUUR**, no. 23, zijnde een van ouds beklant ***VOERWERK***, met de BEKLEMMING van derzelver HEEM, GROND en TUIN, doende jaarlijks *f* 3—75 en het zesjarig Geschenk tot huur, staande en gelegen in het midden van het Dorp te *Middelstum*, bewoond door PIETER MENNES WIERINGA en Vrouw. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op ZATURDAG den 2den Februarij 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van de Wedw. G. VENEMA, te *Bedum*, publiek, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Eene sterk betimmerde, goed onderhouden en ruime **BEHUIZING**, get. no. 52, zijnde eene **zeer beklante *BROODBAKKERIJ***, met de BEKLEMMING van het HEEM en GROND, doende 's jaars tot vaste huur *f* 5—00, staande en gelegen in het midden van het Dorp te *Bedum*. II. Eene daarachter staande **HUT**, met den VOLLEN EIGENDOM van den GROND. Alles toebehoorende en wordende bewoond door JAN J. BAKKER en Vrouw, die zich verbinden geene Bakkerij in het Dorp *Bedum* te zullen opzetten. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Verhuring voor een jaar,

bij Perceelen, van 12 B. best **OUD GROENLAND**, om te Hooijen of te Weiden, gelegen aan den *Woldijk*, onder *Bedum*, toebehoorende aan TEEUWIS W. CLEVERINGA aldaar, op MAANDAG den 4den Februarij 1856, des voormiddags te 11 uur, in de HERBERG *DE POEL*, aan den *Woldijk*, onder *Bedum*.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op MAANDAG den 4den Februarij 1856, des avonds te 6 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Bedum*, ten verzoeke van de Erven van wijlen CARL MEIJER, publiek, bij Strijkgeld verkoopen:

Eene ruime **BEHUIZING**, no. 111b, met de daarachter staande **WONING**, waarin twee WOONKAMERS, met de BEKLEMMING van den GROND, HEEMSTEDE en TUIN, te samen 3 R., 42 E., doende 's jaars *f* 0—75 tot vaste huur; alles staande en gelegen aan den Provincialen Grindweg te *Bedum*; thans bewoond door den Heer Rijks-Ontvanger; om te aanvaarden op den 1sten Mei 1856. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, op ZATURDAG den 9den Februarij 1856, des avonds te 6 uur, ten Huize van de Wedw. JACOB H. METER, te *Uskwert*, publiek, ten verzoeke van de Wedw. MARTEN D. DEKKER c.s., veilen en verkoopen:

Een derde in eene **SCHIPVRACHT** of **KORENFARRIE** met TOEBEHOOREN, en 300 KORENZAKKEN, varende van *Uskwert* op *Groningen* en *vice versa*. Blijvende inmiddels bij de Wedw. voornoemd **UIT DE HAND TE KOOP**.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

*** Mr. **R. FEITH**, Notaris te *Zuidbroek*, zal, op MAANDAG den 4den Februarij eerstk., des avonds te 7 uur, ten Huize van de Wedw. L. K. STEERNBERG, te *Noordbroek*, publiek verkoopen:

Een HUIS, met ERF en TUIN, vrij eigen grond, groot 6 R., 99 E., staande op het aangenaamste gedeelte van *Noordbroek*, voorzien van vele GEMAKKEN en GERIJFELIJKHEDEN en uitmuntend best onderhouden, in eigendom toebehoorende aan de Wedw. H. W. VAN DER LAAN.

BOELDAG
VAN
BOOMEN.

Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, zal, ten verzoeke van Jonkhr. Mr. E. J. Baron LEWE VAN MIDDELSTUM, op WOENSDAG en DONDERDAG den 6den en 7den Februarij 1856, om de veelheid der perceelen **precies des voormiddags te 10 uur**, aan de BURGT ***EWSSUM***, te *Middelstum*, op Boelgoeds-Conditiën verkoopen:

Plus min. **1200 stuks BOOMEN**, waaronder 271 zeer zware LINDEN-, 513 IJPEREN-, 77 EIKEN-, 50 WILGEN-, 17 BEUKEN-, een aantal zware DENNEN-, ESSCHEN-, KASTANJE-, zeer zware HAAGDOORN- en andere BOOMEN, gaaf van stam, zeer geschikt voor SCHEEPSTIMMERLIEDEN, WAGEN- en KLOMPMAKERS en tot ander gebruik, alsmede eene groote hoeveelheid **ESCHDOORN-, ELZEN- en ander KAPHOUT**.

Mr. H. VAN MARLE.

*** Mr. **D. ROESSINGH**, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op DONDERDAG den 21sten Februarij 1856, des namiddags te 4 uur, ten Huize der Gebroeders te *Aduard*, ten verzoeke van den Heer R. A. BOSMA, wonende te *Grootegast*, publiek, voor den tijd van 1 jaar, in perceelen te verhuren:

41 Grasen **GROENLAND**, zijnde Kleigrond, gelegen op de *Hoogemeeden*, onder *Aduard*, en zulks om te Weiden of te Hooijen.

De Conditiën van Verhuring met de nommers der Perceelen zullen 8 dagen bevorens ter inzage liggen ten Huize van Verhuring.

Mr. D. ROESSINGH,
Notaris.

Voorloopig berigt.

Eerlang zullen publiek ter verkoop worden aangeboden: Een hechte en wélonderhoudene **HOUTZAAGMOLEN** (BOVENKRUIJER), met 3 KNECHTSWONINGEN, ruime KOLK en BERGPLAATSEN, 2 HOUTSCHUREN, alsmede 2 **HEEREN HUIZEN**; alles staande en gelegen aan de Noordzijde der Geeuw te *Sneek*; — een en ander, in gebruik bij de Heeren TH. COOL en ZOON. Inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP**, te bevragen bij de Firma bovengenoemd.

UIT DE HAND TE KOOP OF TE HUUR:

Eene **HEEREN HUIZING**, bestaande in zes of zeven KAMERS, KEUKEN, KELDER, ruime TURF- en LINNENZOLDERS, BINNENPLAATS, TUIN en BLEEKVELD. Te bevragen bij den Boekhandelaar P. VAN WICHEREN, H.z.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een **HUIS**, staande aan de Zuidzijde van het Damsterdiep. Te bevragen bij de Wedw. H. REININK.

TE HUUR:

Twee roijale **BOVENKAMERS** met gerijfelijkheden, bij

F. SLEUTELAAR, in de Brugstraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten April of Mei e.k.: eene roijale **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, — bestaande uit 4 ruime KAMERS, waarvan 2 met uitzigt op den Tuin, dito KEUKEN, PROVISIEKAMER, groote DROOG- en TURFZOLDERS, en zijnde voorzien van POMP- en REGENWATER, — boven Mevrouw de Wedw. REIGHARD, in de Jacobijnerstraat alhier; — alsmede een **groot KOETSHUIS**.

Te Huur, tegen den 1sten Mei

1856: Eene **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG, voorzien van 4 KAMERS, KEUKEN, KELDER en verdere COMMODITEITEN. Te bevragen bij den Timmerman LAMERIS, in de 1ste Kerkstraat.

Te Huur, tegen den 1sten Mei

of vroeger: Eene nette **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG. Te bevragen bij den Blokmaker G. SCHOLTENS, aan de Lage Der-A.

Men vraagt TE HUUR,

op den 1sten Mei e.k.: eene **WINKEL-** of **KOOPMANS BEHUIZING** in eene der Hoofdstraten. Opgaaf van Stand en Huur, onder adres en letters M S B, aan het BUREAU dezer COURANT.

De ondergeteekenden maken aan hunne geëerde Begunstigers bekend, dat zij den PRIJS der **ZEEP** op heden *f* **2.00 per Ton VERLAAGD** hebben.

HOOGKERK, 29 Januarij 1856.

STRATINGH & TEN CATE.

!!!!!

Ondergeteekende berigt, dat hij aan zijne ***SMEDERIJ*** te *Martenshoek*, behalve alles wat de **SCHEEPSBOUW** vordert, zoo ANKERS als GEGOTENE GOEDEREN, ook **MOLEN-** en **SLUISWERK** zal vervaardigen, en daarbij tevens het **METAALGIETEN** zal uitoefenen.

Hij meent in *alles*, zoo wèl wat *kwaliteit* als *prijs* betreft, te kunnen *concurreren*; weshalve hij zich vriendelijk aanbeveelt.

Hij voelt zich verpligt hierbij te voegen, dat bovenstaande *zaak* geheel *vreemd* is aan *die van den IJzeren Scheepsbouw* van de firma MEURSING en PRINS.

A. M. PRINS.

ATTENTIE!

Ondergeteekende neemt door deze de vrijheid, aan zijne geëerde Stadgenooten te berigten, dat hij van heden het Vak zal uitoefenen als **LEEDAANZEGGER**; zich tevens minzaam aanbevelende tot **GEBOORTEBEKENDMAKINGEN**, ENZ.

GRONINGEN, 29 Januarij 1856.

A. HOLSBERGEN,
Monnikenholm, lett. G no. 151.

WIJNFLESSCHEN.

Nieuwe ENGELSCHE of ROTTERDAMSCHE LANGHALZEN, alsmede alle andere soorten, te bekomen bij

W. PENAAT,
Heerestraat.

Nationale Militie.

De ondergeteekende beveelt zich minzaam aan in het leveren van **PLAATSVERVANGERS** en **NOMMERVERWISSELAARS**. — Diegenen, welke vóór de LOTING willen CONTRACTEREN, kunnen zich insgelijks bij den ondergeteekende vervoegen.

H. MATTHIJS, aan de Groote Markt.

Door een' Houtkooper,

wonende op eene zeer aangename streek in deze Provincie, wordt gevraagd: een **LEERLING**, P. G. Overvloedige ruimte hebbende, biedt hij tevens een' **HEER** of eene **DAME**, tegen zeer billijke vergoeding, **KOST** en **INWONING** aan; kunnende men tevens naar welgevallen van het Huisselijk verkeer gebruik maken.

Adres met *franko* Brieven, onder letters I. K., aan het BUREAU der GRONINGER COURANT.

Een Bediende,

verlangende geplaatst te worden in een' ***KRUIDENIERS-*** en ***TABAKSWINKEL***, vervoege zich bij R. H. DINKELA.

De Boekverkooper en Boekdrukker **M. GEERTSEMA, Jr.**, in de N. Ebbingestraat, lett. O no. 28, te *Groningen*, vraagt een' ***LEERLING***, niet beneden de 14 à 15 jaren, goed kunnende SCHRIJVEN, alsmede een' **LOOPJONGEN**.

De **LONGTERING** kan genezen worden. Deze troostrijke woorden van Dr. LOBETHAL zullen gewis met blijdschap vernomen worden door velen, waarbij onder de hen dierbare betrekkingen de verschijnselen dezer tot heden onverwinnelijke ziekte zich vertoonen.

Eene kleine Hollandsche Brochure, die wij dringend ter lezing aanbevelen, wordt in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts afgegeven, waar ook het in zijne aanwending zeer eenvoudige middel te ontbieden is voor 4 Gulden het fleschje.

Van den Heer KANNEMANS, in *Breda*, ontvingen wij berigt, dat een Heer daar ter stede, die aan bloedbraking en borstpijnen, voorteekenen van de Longtering, leed, met gunstig gevolg de LOBETHAL'S **DRUPPELS** gebruikt heeft.

Dr. KOCH'S

gekristalliseerde **KRUIDEN-BONBONS** genezen droogen kramphoest, heeschheid, aamborstigheid, benaauwdheid en andere borstkwalen, werken verzachtend, pijnstillend en weldadig op de geprikkelde luchtbuis en hare vertakkingen, maken het opgeven gemakkelijk en versterken door hare zachtvoedende bestanddeelen de aangedane slijmvliezen der longtakken. De Prijs is 30 Cents.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Groningen*, C. RIKKERS; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Stadskanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.